

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

EGÉSZSÉGVÉDELEM ÉS KLÍMAPOLITIKA A 2. NEMZETI ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI STRATÉGIA TÜKRÉBEN

PARIS2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
COP21·CMP11

**Az UV sugárzás hatásai, veszélyei mindennapjainkban –
meteorológiai, bőrgyógyászati, egészségvédelmi, társadalmi és
klímapolitikai vonatkozásban**

Országos Meteorológiai Szolgálat Székháza

Budapest, 2017. június 1.

Dr. Botos Barbara

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Klímapolitikai Főosztály,
főosztályvezető

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Lakossági tájékoztató

Figyelem, figyelem!

Tájékoztatjuk Tatabánya város lakosságát, hogy Tatabányán az UV index elérte a 7 - 7,9 nagyon erős (8+ extrém) értéket, ami az egészségre ártalmas. Ezért a város területére vonatkozóan tájékoztatást (riasztást) rendelek el.

A túllépés kezdete, várható időtartama

A magas UV index érték élettani hatásai: leégést, rákos elváltozásokat okoz a bőrön, ezen kívül a szemet is károsítja (szürkehályog) és az immunrendszert is gyengíti. Kérem a lakosságot, különösen a betegeket, a 0-14 éves korú gyermekeket, az idősebb korosztályt és napon dolgozókat, hogy tartózkodjanak árnyékban vagy fedett helyen 11 és 15 óra között, fedjék bőrüket, viseljenek inget, kalapot, használjanak napvédő krémet a további információig!

A magas UV index hatásainak csökkentése érdekében az alábbi intézkedéseket tettük: egészségvédelmi és biztonságos szabadban tartózkodási, napozási ajánlások, tanácsok közzététele a lakosság és az ellátó személyzet körében. Kérem, hogy az ajánlásokat feltétlenül tartsák be egészségük védelme érdekében!

A várható változásokról. a korlátozás feloldásáról, ha a mérési adatok azt alátámasztják, a helyi médián keresztül azonnal **tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot!**

Ezért kérem, hogy a **Kék Duna**, a **Radír Rádió**, valamint a **TKTV**. adásait folyamatosan kísérvék figyelemmel! Együttműködésüket a város lakosságának egészségvédelméért előre is köszönöm!

Biztonságos napozás

Beharangozó: Napsugárzás: Tesztkérdések: Kísérletek: Iskoláknak: A Nap tisztelete: Letöltések:

Biztonságos napozás

A Magyar Vöröskereszt és az MTA Szociológia Kutatóintézetének közös egészségvédő programja iskolák számára

Szerkeztette:

Antal Z. László
szociológus

Készítették:

Dr. Botos Barbara
stratégiai és környezetvédelmi referens
Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata

Horváth Csongor
a tatabányai Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola tanára

Szakmailag véleményezte:

Dr. Farkas Ildikó
Dr. Békássy Kocsis Györgyi

Biztonságos napozás

Beharangozó: Napsugárzás: Tesztkérdések: Kísérletek: Iskoláknak: A Nap tisztelete: Letöltések:

14/17

Okvetlenül forduljatok bőrgyógyászhoz,
ha változást észleltek a bőrötök
állapotában!

A szeplők, a nem változó lapos vagy kidudorodó
anyajegyek - foltok akár egy életen át is
ártalmatlanok lehetnek...

Azonban a következő esetekben orvoshoz kell
fordulnotok, hogy egyáltalán esélyetek legyen a
súlyosabb esetek megelőzésére!

Ebben segít a **SANSZ** szabály:

- **Sokféle szín** (ha az anyajegy több színű)
- **Asszimetria** (ha az anyajegy két fele nem egyforma)
- **Nagyság** (ha az anyajegy nagyobb 6 mm-nél, azaz egy ceruzaradírnál)
- **Széle** (ha az anyajegy széle nem egyenes és szabályos)

Hogy **SANSZ**otok legyen a gyors gyógyulásra,
a rendszeres önvizsgálat nagyon fontos!

Az éghajlatváltozás negatív hatása Földünkre

Általános tendenciák

- az új évezred első évtizedében – a 2005-ös év kivételével – **mindegyik év** átlaghőmérséklete **meghaladta** a sokéves átlagot
- **2012** az elmúlt 112 év **legmelegebb** nyara volt, **2016** pedig **a legmelegebb év** (1,1 ° C-os)
- az elmúlt évtized bővelkedik szélsőséges időjárásokban, rekordokban (némelyik **százmilliárd forintos nagyságrendű károkat** okozott)

A magyarországi éghajlat megfigyelt változásai

- a múlt század óta tapasztalt hőmérséklet emelkedés **nagyobb, mint a globális változás**
- legutóbbi 30 év **intenzív melegedést** mutat

A magyarországi éghajlat várható alakulása

- **növekedni fog** az átlaghőmérséklet
- legnagyobb változások nyári és őszi hónapokban
- keleten és délen nagyobb melegedés

Cselekvések jogi kerete

Nemzetközi jogszabályok

- **ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény (1992)**

- **Kiotói Jegyzőkönyv (1997)**
 - **Dohai Módosító Jegyzőkönyv**

DOHA 2012
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
COP18|CMP8

United Nations Climate Change Conference
COP18/CMP8 Doha, Qatar

United Nations Framework
Convention on Climate Change

- **Párizsi Megállapodás (2015)**

PARIS 2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
COP21·CMP11

A PÁRIZSI MEGÁLLAPODÁS

A 2015. november 30. és december 12. között Párizsban megrendezett ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye Részes Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) fogadta el 195 ország

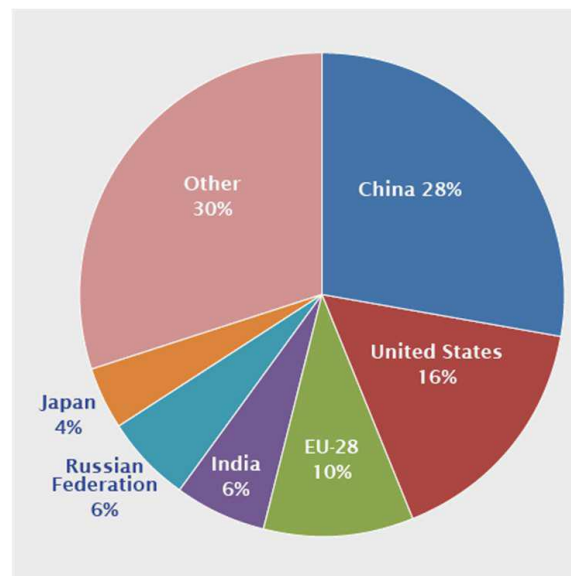
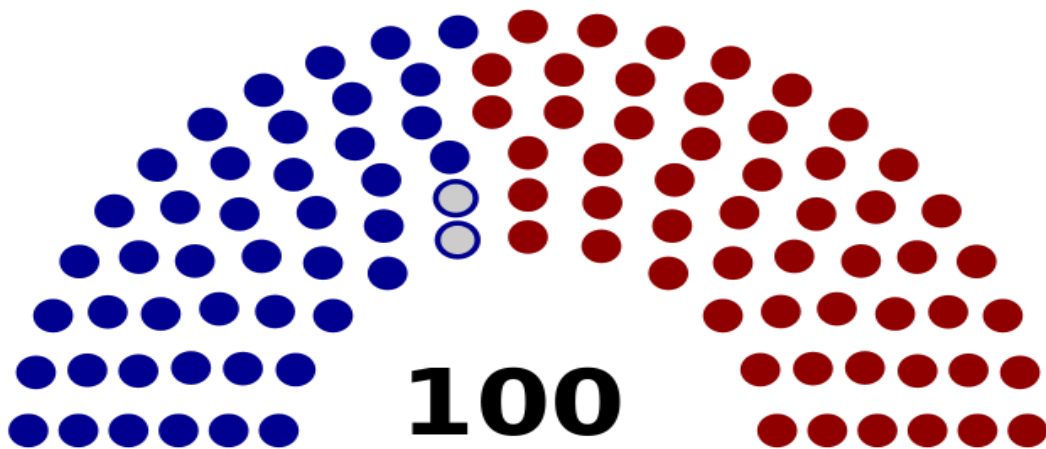
- **Új globális, minden Részes Fél részére jogilag kötelező klímavédelmi egyezmény**
- **Kiotói Jegyzőkönyvet váltja fel, a tervek szerint a 2020-at követő időszakban**
- **Legfőbb célkitűzése, hogy a globális felmelegedés mértékét legfeljebb 2 ° C alatt tartsa, erőfeszítéseket téve arra, hogy az a 1,5 ° C-ot ne haladja meg.**
- **A Részes Felek által tett kibocsátás-csökkentés vállalások betartása és azok 5 évenkénti felülvizsgálata**

Az egyezmény aláírása

- 2016. április 22-től kezdődően **egy év áll rendelkezésére** a résztvevő feleknek
- Magyarország aláírása **2016. április 22-én** történt **Áder János köztársasági elnök** által New Yorkban, az ENSZ székhelyén
- A hatálybalépés feltétele az összes résztvevő fél (195) közül **legalább 55 fél** aláírása volt **úgy, hogy azok a globális kibocsátások legalább 55%-át lefedjék**

A Párizsi Megállapodás: résztvevők és hatályba lépés

- A Megállapodást a legnagyobb kibocsátók közül már többen is ratifikálták: az Egyesült Államok, Kína, India, Kanada, Brazília – az **USA elkötelezettsége** kérdéses az elnökválasztást követően:
 - P.A 2015 Art 28: 3+1 év,
 - INDC-t nem lehet pro form visszavonni
 - klímás alapok, GEF és GCF, IPCC, UNEP finanszírozása
- **Az Európai Unió és Magyarország 2016. október 5-én helyezte letétbe a ratifikációs okmányát**
- A Megállapodás a tervezettnél jóval hamarabb, **2016. november 4-én hatályba lépett**, bár a legtöbb Részleges Félvállalása csak 2021-től kezdődik
- (2020-ig: a Kiotói Jegyzőkönyv Dohai Módosításának ratifikációja viszont elakadt)

Cselekvések jogi kerete uniós szinten

Uniós jogszabályok

Mérséklés

- **Európa 2020 Stratégia**
- **2021-2030 közötti időszakra szóló integrált éghajlat- és energiapolitikai keret**
- **2050-es célkitűzések**

Alkalmazkodás

- **Fehér Könyv**

Uniós jogszabályok

Mérséklési cselekvések célértékei

Uniós jogszabályok

Mérséklés

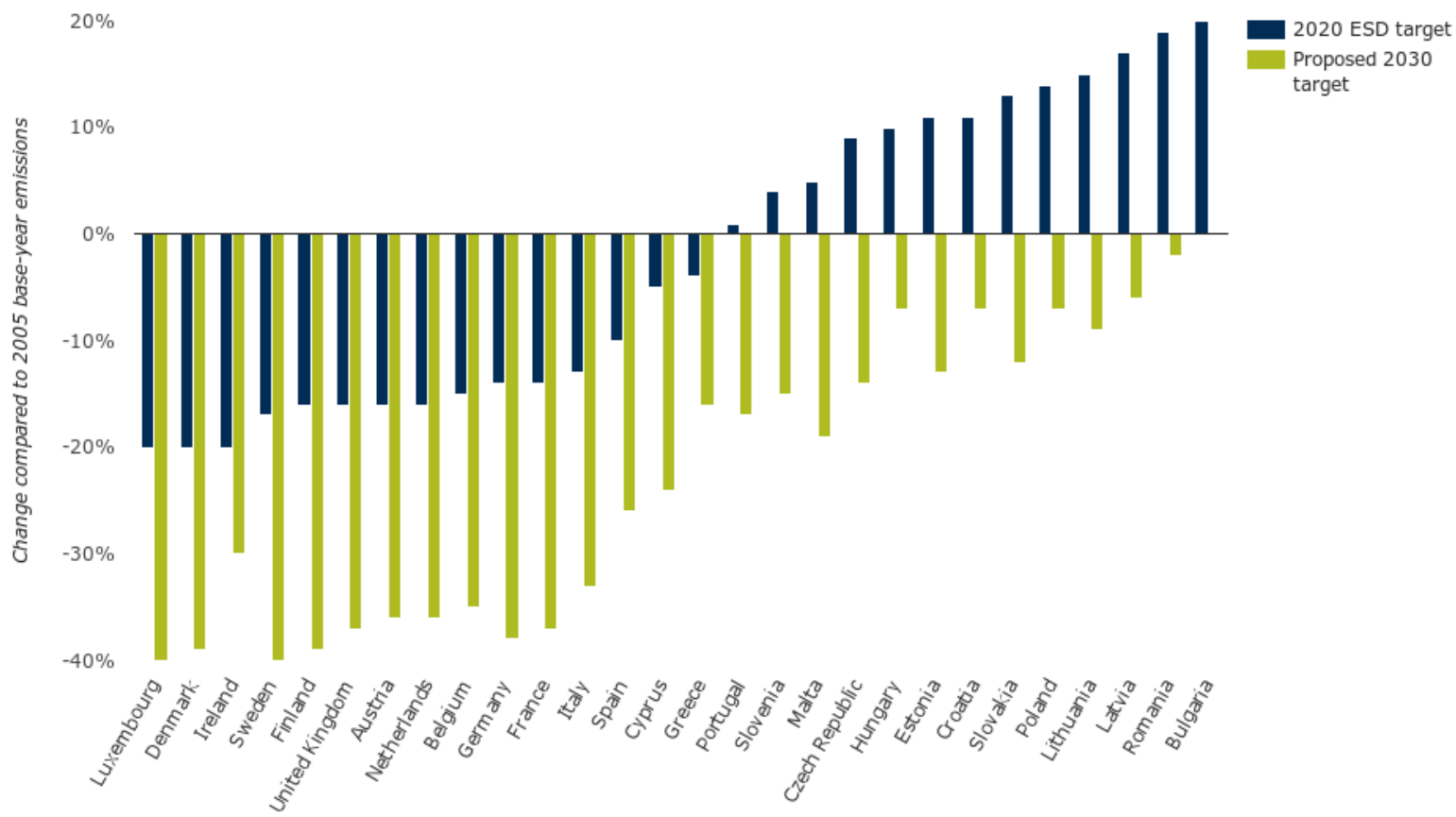
- **Európa 2020 Stratégia**
- **ÜHG 20%-os csökkentés (ETS és nem-ETS) 1990-hez képest**
 - **EU ETS: EU-szinten közösen -21% 2005-höz képest**
 - **ESD: tagállami célok, HU +10% 2005-höz képest**
- **megújuló energia arányának növ. 20%-ra (HU 13%, önkéntes vállalás 14,65%)**
- **energiahatékonyság fokozása 20%**

Uniós jogszabályok

Erőfeszítés-megosztási rendszer

Chart – National 2020 targets under the Effort Sharing Decision (ESD) and proposed targets for 2030

Mérséklési cselekvések célértékei

Uniós jogszabályok

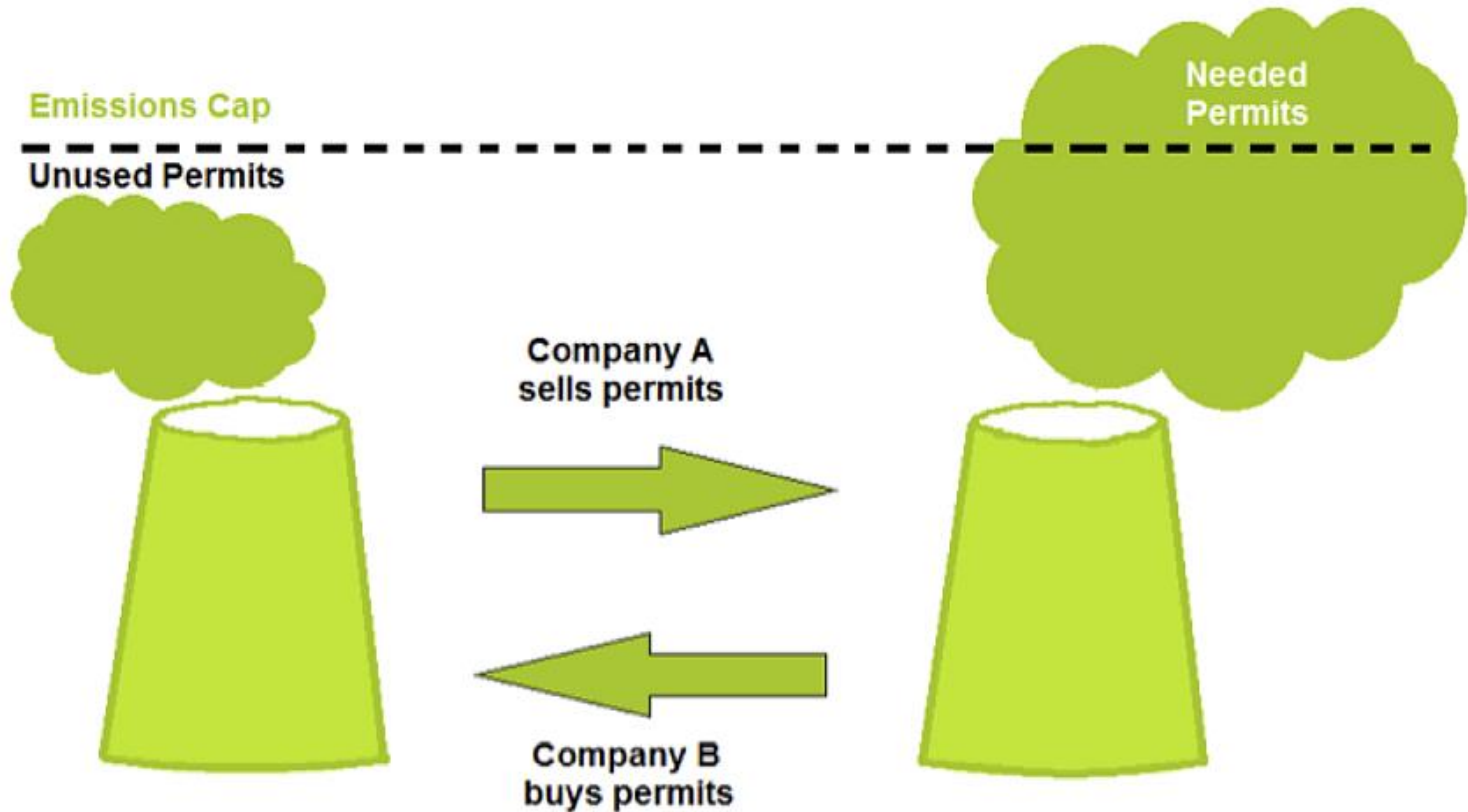
Mérséklés

- **2021-2030 közötti időszakra szóló integrált éghajlat- és energiapolitikai keret**
- **ÜHG 40%-os csökkentés 1990-hez képest (ETS és nem-ETS)**
 - EU ETS: -43% 2005-höz képest, EU szinten
 - ESD: -30% 2005-höz képest, amit tagállami célokra osztanak fel (HU -7%)
- **megújuló energia arányának növ. 27%-ra**
- **energiahatékonyság fokozása 27-30% BAU-hoz képest**

Uniós jogszabályok

EU ETS

A Párizsi Megállapodás jelentősége az ipari versenyképesség szempontjából

- A Megállapodás során tehát az egyes országok különböző szintű vállalatokat tesznek és azt különböző eszközökkel érik el
- **Nem jött létre az ipari és energiatermelő létesítményekre vonatkozó egységes kvótapiac**
- **Nincs globális karbonár**
- Az egyes országok klímapolitikájának ipari versenyképességet befolyásoló hatása tehát csökkent, de nem tűnt el teljesen (legalábbis 2030-ig nem)
- Az EU ETS reformja során tehát tekintettel kell lenni az ipari versenyképességre is.

BREXIT

Az EU ETS rendszere: (forrás: ICIS Carbon Forum)

- EU-n kívüli országgént is részt vesz az EU ETS-ben (mint Norvégia, Izland és Liechtenstein ma).
- létrehoz egy külön UK ETS-t, amely az EU ETS „tükörképe” lenne, azonos szabályokkal, de az Európai Bizottság helyett a UK hatóságok irányítanák és az ECJ nem lenne illetékes a jogvitákban. A kvóták szabadon kereskedhetőek lennének a két ETS között.
- létrehoz egy külön UK ETS-t, eltérő szabályokkal, amelyet összeköttetésbe hoz az EU ETS-sel és akár a világ más ETS-eivel (linking – Svájc szeretne ilyen kapcsolatot a svájci ETS és az EU ETS között). Legfeljebb csak egyes részterületeken (pl. Innovációs Alap) működik együtt az EU ETS-sel.
- létrehoz egy külön UK ETS-t, amely az EU ETS-től teljesen független lenne.
- felhagy az emisszió-kereskelemmel és másféle klímapolitikai szabályozást választ.

Az ESR rendszer:

Az UK esetleges kiesésével felmerülhet a tagállami célszámok újraelosztásának kérdése, tekintettel arra, hogy az egyes tagállamoknak meghatározott, 2030-ig elérendő 0-40% közötti célértékek elosztása zéró-összegű játék alapján történt.

Mérséklési cselekvések célértékei

Uniós jogszabályok

Mérséklés

- **Európa 2020 Stratégia**
- **2021-2030 közötti időszakra szóló integrált éghajlat- és energiapolitikai keret**
- **2050-es célkitűzések**
- **ÜHG 80-95%-os csökkentés 1990-hez képest**

Uniós jogszabályok

Alkalmazkodási cselekvések jogi kerete

Uniós jogszabályok

Mérséklés

- **Európa 2020 Stratégia**
- **2021-2030 közötti időszakra szóló integrált éghajlat- és energiapolitikai keret**
- **2050-es célkitűzések**

Alkalmazkodás

- **Európai Alkalmazkodási Stratégia felülvizsgálata 2017-ben**

Uniós jogszabályok

Cselekvések jogi kerete: NÉS1 és NÉS2

NÉS1 **NÉS2**

- **Hazai Dekarbonizációs Útiterv**
- **Nemzeti Alkalmazkodási Stratégia**
- **„Partnerség az Éghajlatért”
Szemléletformálási Terv**

Hazai jogszabályok

VÉGREHAJTÁS

Éghajlatváltozási Cselekvési Terv

A stratégiában foglalt célok elérése érdekében meghatározott konkrét intézkedések költségeik, források és határidők megjelölésével

Éghajlatváltozási Cselekvési Terv
Nyomon követési és értékelési
rendszer

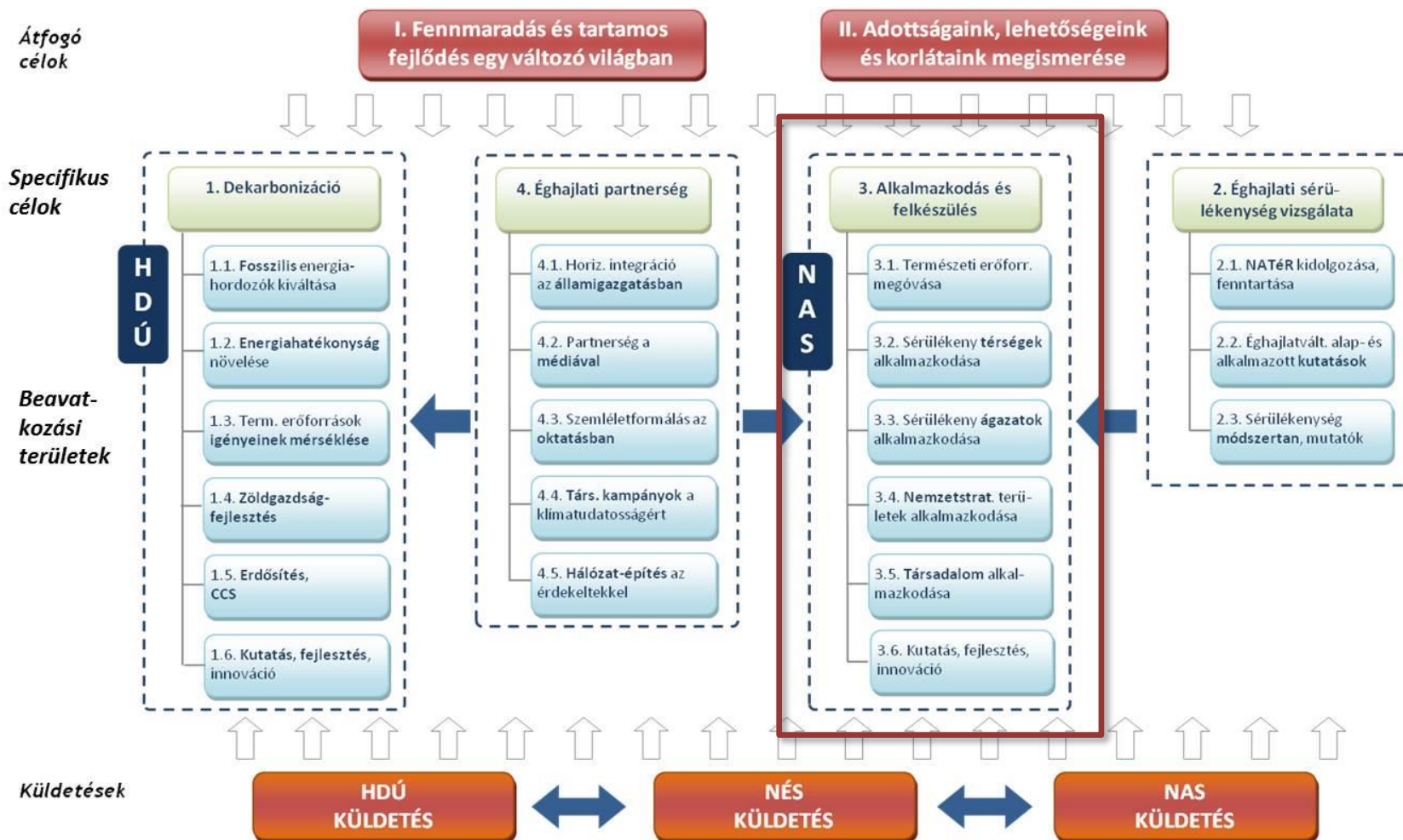

Stratégia elfogadását
követő **6 hónapon**
belül
(2018-2020)

ALKALMAZKODÁS

ALKALMAZKODÁS

Beavatkozási területek

Természeti erőforrások megóvása

Sérülékeny térségek
alkalmazkodása

Sérülékeny ágazatok
alkalmazkodása

Nemzetstratégiai területek
alkalmazkodása

Társadalom alkalmazkodása

Kutatás, fejlesztés, innováció

Rövid táv

Középtáv

Hosszú táv

Cselekvési ágazatok

Emberi egészség

Vízgazdálkodás

Katasztrófavédelem,
biztonságpolitika

Mezőgazdaság, vidékfejlesztés

Természetvédelem

Erdőgazdálkodás

Épített környezet,
településfejlesztés, települési
infrastruktúra..

Energetikai infrastruktúra

Turizmus

IV.4.1. EMBERI EGÉSZSÉG

A 2013 áprilisában közreadott Uniós Alkalmazkodási Stratégia **az éghajlatváltozásból fakadó legjelentősebb kockázatok között említi a magas hőmérsékletből (hőhullámok következtében) adódó halálesetek és megbetegedések különböző vonatkozásait.**

- Az egészséget leginkább veszélyeztető hatások tehát a következők:
 - az átlaghőmérséklet fokozatos és folyamatos növekedése;
 - a szélsőségesen meleg időszakok gyakoribb kialakulása;
 - a gyorsan bekövetkező és intenzív frontátvonulások;
 - az időszakosan megnövekvő UV-B sugárzás;
 - a téli szmoghelyzetek gyakoribbá válása.

NÉPEGÉSZSÉGÜGYET ÉRINTŐ TERÜLETEK

- elsősorban a **hőhullámok következtében növekszik a halálozás**
- **katasztrófajelenségek** hatása a vegetatív idegrendszerre
- **élelmiszerellátási változások és zavarok, élelmiszerekkel terjedő fertőző betegségek**
- **nyári és téli típusú szmoghelyzetek egészségügyi kockázata**
- **allergén növények elterjedésének térbeli és időbeli megváltozásával az allergiás betegek érzékenysége változik, a (parlagfűre) allergiás lakosság arányának növekedésére kell számítanunk**

Hasznos tanácsok a kánikula idejére a hőséguta megelőzése és kezelése érdekében **Idősek** számára

A 65 éves idősekben, fogynakosok, vagy különösen a **szívbetegségben és magas vérnyomás betegségben szenvedők** a melegben fokozódó panaszokkal azonnal forduljanak orvoshoz!

Ha van elektromos **ventilátor**, használja a nagy melegben!
Kánikulai napokon a különösen **meleg déli körüli, kora délutáni órákat töltsen otthon**, besötétített szobában, viszonylag hűvösebben!

Nagy melegben **zuhanyozzon** langyos vagy hideg vízzel akár többször is!

Forró nyári napokon ne a **legmelegebb órák**ra időzítse a piaci bevásárlást!

MIT IGYÁL	MIT NE IGYÁL
Víz, ásványvíz, tea Szénsavmentes üdítők	Kávé, alkohol tartalmú italok
Paradicsomlé, aludtej, kefir, joghurt Levesek	Magas koffein és cukortartalmú szénsavas üdítők

Azok, akik szívgyógyszert szednek, a vízajtás mellett is fogyasszanak elegendő mennyiségű folyadékot, azaz a szokásosnál egy literrel többet a forró napokon!

FERTŐZŐ BETEGSÉGEK

- **A szúnyogok, kullancsok, rágcsálók (ún. vektorok) elterjedése**
- behurcolt **malária** esetek száma nőhet, prognosztizálható a lepkeszúnyogok által terjesztett leishmaniasis megjelenése, valamint egyéb, Európában a legutóbbi években detektált fertőzések (Chikungunya láz, Dengue láz, Rift-völgyi láz) megjelenése.
- Növekedni fog a vízzel, illetve a nem megfelelően kezelt – elsősorban rosszul hűtött – **élelmiszerekkel terjedő bakteriális, vírusos és protozoon fertőzések** gyakorisága (a salmonellosis, campylobacteriosis, hepatitis-A, cryptosporidiosis).

DAGANATOS BETEGSÉGEK

- A megnövekedett UV sugárzás hatással van a **bőr jó- és rosszindulatú patológiai folyamataira** (melanoma). A klímaváltozásnak tulajdonítható az onkogén mutációk mennyiségi és minőségi alakulása és annak hatása az onkogenezisre.
- A klímaváltozás következtében növekedni fog a **toxin származékokat termelő gombák** aránya, amelyeket fokozott és hosszantartó szaporodásuk fog kisselektálni. Ez új rosszindulatú daganatok és idült toxikus károsodások kialakulását fogja előidézni.

IV.7.1. EMBERI EGÉSZSÉG

Szükség van arra, hogy az emberi egészség szempontjai számos szakpolitika, ezen belül a klímapolitika válaszlépései között is megjelenjenek.

- RÖVID TÁVÚ CSELEKVÉSI IRÁNYOK

- állati hordozók (ún. vektorok) esetében az **elterjedtség kontrollálása**, a fertőzőtség monitorozása, vírushordozás arányának nyomon követése, felügyeleti rendszer kiépítése.

- KÖZÉPTÁVÚ CSELEKVÉSI IRÁNYOK

- Felül kell vizsgálni a **kiegészítő oltások bevezetésének** lehetőségét és az oltási gyakorlatot, a védőoltóanyag-gyártás gyors alkalmazkodóképességének új, molekuláris genetikai módszerekkel való fejlesztési opcióját.

- HOSSZÚ TÁVÚ CSELEKVÉSI IRÁNYOK

- A ténylegesen bekövetkező klímamódosulások figyelembevételével az **éghajlatváltozás, mint peremfeltétel teljes körű integrálása** az emberi és társadalmi erőforrásokkal kapcsolatos szakpolitikákba.

További NFM klímapolitikával és a LIFE programmal kapcsolatos oldalak

- **Klímapolitika Facebook oldal:** <https://www.facebook.com/klimapolitika/>
- **Magyar LIFE Twitter partnerkereső:** https://twitter.com/hu_ncp

Egyéb pályázatok, pénzügyi lehetőségek:

NFM Klímapolitikai Hírlevél
klimafinanszirozás@nfm.gov.hu

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

„If you think we cannot change the world, it just means you are not one of those who will.” /Jacque Fresco/

